

Nr 219.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande behovet av en ny kustradiostation på sydkusten.

(4:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Björnberg* och *Arrhén* (I: 240) och den andra inom andra kammaren av herr *Nilsson* i Bästekille (II: 313), har anhållits, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte fästa uppmärksamheten på behovet av en ny kustradiostation på sydkusten och hemställa, att Kungl. Maj:t låter förbereda planerna för en sådan.

Beträffande den närmare motiveringen för förslaget får utskottet hänvisa till motionen II: 313.

Över motionerna ha, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, yttranden avgivits av fiskeristyrelsen och telegrafstyrelsen.

Fiskeristyrelsen har på i huvudsak de skäl som anförts i motionerna förordat bifall till desamma.

Telegrafstyrelsen däremot anser icke, att det finns bärande skäl för att anlägga en ny kustradiostation på sydkusten. Till stöd för sin uppfattning har styrelsen framhållit följande.

Vad först beträffar det av motionärerna framförda önskemålet om en säker radiotelefonförbindelse med fartyg i närheten av de polska och baltiska kusterna, är detta redan uppfyllt. Fartyg i polska och baltiska farvatten kunna nämligen korrespondera med tre svenska kusttelefonstationer: Stavsnäs Radio (Stockholms skärgård), Blekinge Radio (Karlskrona) och Malmö Radio, varvid den station väljes, som för tillfället är minst besvärad av s. k. fading och sålunda erbjuder den bästa förbindelsen. Tillkomsten av ytterligare en kustradiostation exempelvis vid Simrishamn skulle visserligen ge ytterligare en möjlighet utöver nuvarande tre möjligheter till telefonering, men telegrafstyrelsen anser icke att detta är tillräckligt för att motivera de dryga kostnader en sådan station skulle draga såväl i anläggning som i drift och underhåll.

Motionärerna önska vidare en säker radiotelefonförbindelse med fiskebåtar i södra Östersjön, vilket styrelsen antager avser området mellan Rügen och Gdynia. För detta område finnas f. n. två kustradiostationer, Malmö Radio och Blekinge Radio, varför det ej heller för dessa farvatten synes finnas något skäl att anordna en tredje station på sydkusten. Telegrafstyrelsen har emellertid för avsikt att så snart materiel kan erhållas utöka sändareffekten hos Blekinge Radio, vilken för närvarande är relativt låg, varigenom fartygen skulle kunna bättre mottaga denna station. Störningar ombord vid mottagningen besvara nämligen mindre, om kust-

radiostationen sänder med större effekt. Denna åtgärd skulle också medföra bättre radiotelefonförbindelser i Hanöbukten. I anslutning till uppgifterna i motionerna, att icke mindre än 300 fiskare enbart från Blekinge bedriva laxfiske i kustbandet eller i södra Östersjön, må framhållas, att det f. n. icke finns mer än ca 25 i hela Östersjön hemmahörande svenska fiskefartyg, som äro utrustade med radiotelefonanläggning, varav ett tjugutal från Blekinge. Den första förutsättningen för att förbättringar av kustradiostationerna skola vara till nytta för fiskarna är givetvis att dessa förse sina fartyg med radio.

Olycksfrekvensen vid Sandhammaren och svårigheterna för nödställda fartyg att snabbt komma i förbindelse med en kustradiostation är en säkerhetsfråga, som måste lösas i samband med sjöräddningstjänsten, vilken för sydkusten har sin central i Karlskrona Radio, tillhörig marinen. Det torde ankomma på chefen för marinen att yttra sig över de åtgärder, som lämpligen kunna vidtagas i detta hänseende.

Vad slutligen angår det i motionerna framförda önskemålet om att snabbt kunna fastställa fartygs position, bruka fartygen själva göra dylika positionsbestämningar med sina pejllapparater, vilka numera på få undantag när finnas på alla last- och passagerarefartyg samt större fiskebåtar. De radiofyrrar i trakterna kring Sandhammaren, som fartygen därvid taga pejlingar på, äro Utklippan utanför Karlskrona, Sandhammaren, Hammerodde på Bornholm, Trelleborg, Falsterborev och Stubbenkammer på Rügen. Det har icke, såvitt telegrafstyrelsen har sig bekant, framställts önskemål från sjöfartshåll om anordnande av ytterligare radiofyrrar för ovannämnda område.

Utskottet. Av telegrafstyrelsens i ärendet avgivna remissyttrande framgår, att något behov av en ny kustradiostation på sydkusten knappast kan anses föreligga. Under sådana förhållanden saknas uppenbarligen anledning för statsverket att påtaga sig de relativt sett betydande kostnader, uppskattningsvis ca 125 000 kronor, som byggandet av en dylik station skulle draga, helst som man får räkna med att även de årliga drift- och underhållskostnaderna komme att uppgå till jämförelsevis ansevärliga belopp eller ca 70 000 kronor.

Utskottet finner sig sålunda icke kunna tillstyrka förevarande motioner utan får hemställa,

att motionerna I: 240 och II: 313 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 27 november 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 223, dock att herr Andersson i Munkaljungby deltagit i stället för herr Jansson i Kalix.